

Cseke Gábor

Ellenállás

Versek

1980
Kriterion Könyvkiadó
Bukarest

TARTALOM

miről szóljon az óda
valaha inkvizítor
 anya
 ady-lecke
 késő öröm
lábadozó pillanat
 lesen
 reggeli hatkor
hangos vélemény
 tüzek ha égnek
miért tespedünk akkora helyen
 készül a piramis
csodavárás közben
 havat hullató
 vers
a tű északra leng
 kéngödör
 körmünk alá
mennyi mindent
 semmibe néző
kinek kése van
kommunikáció
 kevés benzin
 nappali álom
 ló a lovast
 micsoda torony
ebből sírnak aztán napestig
 felemelt áron
 végtelen
 vállukon ring
kilencet kukorékolt
 már a zsákot
 kilátó
 gyermekkor
 hírek szerint

 földek taraján
a föld az ég az út a víz
 földet már sosem
gereblyézzük csöndesen
 a szél a hó
 mozgó temető
 régvolt szerelem
 egyetlen gyertya
hová tettük a hegedűt
 volt itt egy
 szíved kigyúl
 fentről
 hazatérés
 összes műveim / mint aki pénzét
összes műveim / fehérre mázolt irodaablak mögött
 összes műveim / nyelvek fölött
 összes műveim / finnugor gyerekszobában
összes műveim / hasam iránt egy mutatóujj
 mondom hogy ország
 a csend világa
 csak a szőlőt
 hernyótalpakon
 egy éjjel
 intések
száraz lábbal a fényen át
 jelek
hajnalban könnyező
 hová repülök
 ha nagyon félek
 most kell
borotválom már
 dobravert énem
 mintha csillagok
 ellenállás

miről szóljon az óda

1. hiába láttam sáskát
nem lelem helyét a versben
2. a sáska ezzel mit sem törődik
rajt rajra küldve előzőnli a tájat
3. úgy zengeném a nyári szélben kisejlő kukorica dicséretét
csonkig lerágott árva kóró csupán
4. miről szóljon hát az óda
5. a jól táplált vidám rovarok hadáról
vagy az álmunkban még hersenő füvekről

*szépen
igazul
elvszerően
sose önzően
bátran
lelkésülten
bölcsen
másokért is
makacsul
utolsó leheletig
mintha csak egy nap lenne az élet*

valaha inkvizítor

valaha inkvizítor voltam
szétvertem volna a fiam fejét ha bőgött
nagyokat csíptem rajta éjjel ha felsírt
voltam szigorú jéghegy

valaha majdnem gyilkos lettem
voltam megszeppent kivégzőosztag

valaha ártatlan voltam
gyermekdalokkal az ajkamon ébredtem
megmintázhatták volna rólam a szelídség szobrát
voltam a nagy ígéret

valaha csalhatatlan voltam
valaha nagyon elbotoltam
valaha voltam ami voltam

anya

anya szült minket
de az anyák is elmennek egyszer
ballagva kísérik az ökrösszekeret
vállunkon a koporsó
nehéz
nem a súly
csak a pillanat teszi azzá
anyák szava szól
szívünk
s a nyári ég alól
ti nem fáradhattok el
ekkora súlytól
mely könnyebb mint az eljövendő napok
ami ezután jön
űzön el rólunk minden bánatot

ady-lecke

1

jó borok
remekmű
párizs
ér
bús könyöklés
fel-feldobott kő
ősz
szerelem

künn csorog az eső
miért nem vesz kalapot
csatangol
százévesen

2

az volt mára a lecke
ki volt ady endre

nagy ember
nagy költő
nagy kan
nagy ivó

nagy gyerek
nagyhangú
nagybeteg
nagyon jó

3

vajon mit akart mondani azzal a költő hogy

válaszunk néha ostoba
ez a fekete zongora

késő öröm

bajsa alól
ujjongás röppent
sokan ujjongtak letaposták
még faragatlan
ha felébred
rossz álmából egy kicsi ország
alulmaradt
fel-felnyöszörgött
azt hitték ellenség a hangja
ha kenyérhéjba
harapott
azt mondták másét harapja
ott hevert
elterülve lent
az alatt járó fagy összevágta
darócban élt
míg el nem kaparták
ma is megvan daróckabátja
emléke járkal
parasztmódra
döcög el napjaink fölött
a szívünk táján
ugarolva
veti a késő örömet

lábadozó pillanat

versben mondanám el mindazt
amiről most hallgatni kellene inkább
de ezt a verset
nem tudom ütembe összehangzó szavakba
ringatni
mert ami ránk zúdult
nem érdemli meg a nyelv zenéjét

most józanul kell gondolkoznunk
akár a halál pillanatában
mikor úgy érezzük
hogy ránk szakad az ég
és egyetlen kifeszített húron remegünk
kapkodva araszolunk a vaksötétben
ki a szabadba
merre az utat sejtjük
milyen közömbösen szórakozottan tettük meg
valahányszor távoztunk vagy
érkeztünk
de ezt az utat most nem ismerjük

minderről hallgatni kellene
mégis kibukik a számon
azokról illene szólni akik ma fogukat összeszorítva
a romok között kutatnak utánunk
önfeláldozóan menekítenek

visszaállítják a rend nyugalmát
róluk kellene szólni
akiknek tilos kétségbeesni

ki tehetetlen kába magába roskadt
az bennünk az esendő
aki ma tenni tud
az a jobbik felünk

Bukarest, 1977. március

lesen

távolban guggol fürkész rám mered
arcát fűbe bokorba esti szürkületbe rejti
pupillás távcsövet rám igazítja
szuszog fújtat orr lika citerázik a figyelemtől
izzad nyeli a port köpdös de nem tágít
szédül szeme káprázik
kortynyi vízre gondol fogát összeszorítja
szened agytekervényeiben cigaretta füstje száll
némán könnyörög torkán az üvöltést visszafojtja

s én úgy élek
mintha életem
szikrázó kirakat volna

reggeli hatkor

szürke mezőben
selymedző kócok
véres mosolyú
deli bohócok

lágypofonok
vicsorgó tréfák
fürge mankó
zsongító vérrák

sikongó méla
zamatós vackor
tajtékos álom
reggeli hatkor

hangos vélemény

forró égövön élni volna jó
szelíd időket élni volna jó

gesztenyeként beérni volna jó
burokból földre hullni volna jó

halk szavakkal beszélni volna jó
hű válasszal beérni volna jó

és mert hidegben élünk légy kemény
halálíg tartó hangos vélemény

tüzek ha égnek

nyújtózkodnak a halottak
avar ha gyúl
az őszi temetőben
vacogó ordas hideget úz
cigaretám markomba bújva parázslík
ház lángol valahol
vészcsengő visít
de a forró földön víg bogár párzik
gyújtóst sodor anyósom
nagyyszerű tettek tit
kalapál szíve a gyenge
világ proletárjai
a láng le ne bújjon
szemet lapától izzadva a fűtő
nagy lepedőnyi papírral játszik a szél
a máskor vitorlákat feszítő
zacskók jegyek újságok szavak
gondolatok
füstje csap fel az égig
fönt meglibben feketén
visszaszáll
elenyészik

miért tespedünk akkora helyen

húzódjatok összebb miért
tespedünk akkora helyen mintha
fenekünk alá végtelen
lócát ácsolt volna a szükség
fart far mellé minél
ésszerűbben no így
látjátok hogy lehet még
egy pirinyót ez
az

készül a piramis

befalazott a nyolcórás munka
kőműves kelemenné lettem

nem mondom hogy rosszul élek
de szenvedünk mind a ketten

néha fáj a vállamra lépők taposása
tülekedése mégis állok

szabadon élünk ha mondom
akik taposnak gyerekek barátok

rácsaim képletesen feszülnek
a lebecsült őszi égen

tűrelmet öröl a fogas idő
mint füvet a lovak hersegve régen

de a füvek elhaltak
kipusztulunk mi is

nevetve épít a jövő
készül a piramis

csodavárás közben

csodavárás közben a tengerpart fővényén
hullámnyaldosta remegéssel bokámban
hálók közt hánykolódó bárkák szemhatárán
hol a hajnal redőnye nyílik
acélos lendülettel pontos időben
egyszál gatyában
csapkodó szélverésben
görnyedten a magány póznájához kötözve
farkaszemet nézve a nap torkolattüzével
ámulva az ostobákon akik azt hajtogatják
hogy nincsenek csodák

havat hullató

havat hullató tébolyultság
kevés fizetség sok adósság

ahány pehely száll annyi vétek
ahány száj nyílik annyi ének

térdig a hóban néma kórus
fölé borul egy vezna kőris

derékig ér már fújjuk egyre
tartsunk ki habár szédelegve

míg felszakad az égi fátyol
torkunkra hangokat varázsol

vers

mi az ami fáj
ami vidít
táncra perdít
le- és felfegyverez
amitől megorzongok titokban
senki se látja
senki se barátja
csak jótevője
értője
lanyha lángja
tegnapja
holnapja
sosem meleg napja

mi az ami lázít
ami nyugtat
mese
estébként altatjuk vele magunkat
mi az ami föld alá
vízbe hatol
égbe száll
mi az ami fennen repül
ha körülöttünk kipusztul
minden madár

a tú északra leng

iránytűvel a markomban keresem a temetőt

a tú északra leng

arra simulnak a mohák is

észak és dél között jobbra vagy balra indulj el a szíved után

kéngödör

jó időben
rossz időben
muzájból
kíváncsiságból
nyögve
vonszolódva
emelt fővel
guggolva
állva
csodára várva
gyufát gyújtva
áhítattal
reménykedve
körbe-körbe
egymás mellett
összezárva
egy gödörbe

körmünk alá

körmünk alá néz az idő
tegyétek ki a praclikat a padra
jár jár szúrós tekintettel közöttünk
pálcát suhogtat nem tudhatom
mit szól az én kezeimhez csak
ha jól odapörköl

*távol mindentől ami távoli
elzárva mindentől ami elérhetetlen
megfosztva mindentől ami reménytelen
marad a gondolat titkos csapása*

mennyi mindent

nem láttam még az északi fényt
az északi fény se látott engem

nem láttam még a dzsungelt az óceánt
ők se láttak engem

mennyi mindent nem láttam én

pedig az északi fény a dzsungel az óceán
számítanak reám

semmibe néző

kongó hasú ló
jégsarkantyú
sosem szikrázó
sosem vágózó
bronzarcon buta mámor
zölden lecsurgó rozsdalé
madarak
semmibe néző helye
tehetetlen örökkévalóság

kinek kése van

késeket fenünk
villanókat
kaszakóvel
feszes pengét

kinek kése van
idehordja
végzünk vele
reggelig

egyik nyomja
másik húzza
a harmadik finomítja
többi meg az élen táncol

kommunikáció

blablablablabla
mondta egyik ember a másiknak
az bólintott rá
és füttyörészve továbbállt

kevés benzin

fenyő

fejsze

fűrész

négy darab fatörzs

nyolc darab fél fatörzs

tizenhat darab negyed fatörzs

száraz gally

kevés benzin

máglya

nappali álom

az éjjeli lepke nappali álma
oly szorongásos lehet a világi zajtól
mint kései hánykolódásunk a koromsötétben
ha finom szárnyak verdesnek a falon

ló a lovast

ló a lovast vezettül rázza
hideg a lázast jól kirázza
nincsen e törvényre soha mentség
csak hogy a baj megbecsültessék
s amíg büszkén nyeregbe szállunk
képzeljük magunk alá a hátunk

micsoda torony

óráról órára
percről percre
pillanatról pillanatra
nő fölénk az idő
micsoda torony
éjfél kongan

ebből sírnak aztán napestig

a magukra maradt tulipánok
bánatukban elfeketültek
a virágok érzik ha gazdájuk elhagyja őket

micsoda ostobaság
mondja minden reggel ki vödörnyi vizet loccsint rájuk

ebből sírnak aztán napestig
az elfeketült tulipánok

felemelt áron

modern nagyvárost terveznek a léthe innenső partjára
a part mellé vidám üdülőket
kháron japán csónakmotorra gyűjt
két szállítmány között elábrándozik
hogy csoportos kéjutazásokat szervez
a túlsó partra
persze felemelt áron

végtelen

rejtsük el ruháink
merüljünk el a végtelenségben
csak az elején tűnik parttalannak
megszokod

vállukon ring

százlábú oszon a
kerti sétányon át
sietve menti elejét közepét s kígyózó karsú
potrohát vonuló osztag lépdel így
golyózaporban meggörnyedve
vállukon ring az elesett parancsnok

kilencet kukorékolt

kilencet kukorékolt
a szomszédok kakasa
a tizediket már nem érhettem meg
vérző nyakkal fejetlenül futkározott miközben
valahonnan bátortalanul
a kába majorság sorfalából
felrikoltott egy vézna kisinas

már a zsákot

már a zsákot elkötötték
szóltál volna késő bánat

már cipelik a zsákot döngő léptekkel valamerre
pedig az a maréknyi még járt neked

*éjjel
nappal
délután
amikor ráérsz
alkony előtt
keríts magadnak rá időt
semmi sem késő amíg remélsz
kutasd föl szép reményeid nyomát
amíg élsz*

kilátó

mikor elnéztünk kelet felé
vonat robogott odalent
nyugat felől
a nap már elpihent

mikor elnéztünk észak felé
róka inalt zászlós farokkal
míg dél felé
felhő dagadt bő záporokkal

mikor véletlenül lenéztünk
sármány dalolt vérző torokkal

gyermekkor

derékig ködben
térdig gyomban
állig emlékben
foszló kékben

dombok
keletlen agyagcipők
nyomok
ormótlan agyagcipők
a fák
nyesetlen gyöngye szárnyak
füvek
gubancos őszi hajszálak
apák
kérdőjelek az időben
anyák
halkuló darvak elmenőben
házak
kopott festékű kockák
dalok
vékony füstölgő illatocskák
hűség
síró kutya lánc
szükség
boszorkányok tánca

állig ködben
derékig gyomban
talpig emlékben
foszló kékben

hírek szerint

a hírek szerint most pazarul megy nekünk
a hírek szerint nincsen ok aggodalomra
a hírek szerint egész életre el vagyunk látva jó tanáccsal

a hírek szerint mindenki szép és okos
a hírek szerint a néhány kivétel nem számít
a hírek szerint minden előrelátás beigazolódik
a hírek szerint már elmentek a fecskék

láttam egyet cikázni a folyó fölött
a hírek szerint baj van a szememmel

földek taraján

földek taraján
sok sok hárászkendős anyóka billeg

hallom
a dermedő barázdát varjúcsőrök feszegetik
mintha elvesztettek volna valamit a nyáron
de mit de mit

a föld az ég az út a víz

a föld
a földön
a földön hanyatt
a földön hanyatt a fűben
fűzfák alatt

az ég
az égen
az égen úszva
az égen úszva könnyedén
halálra zúzva

az út
az úton
az úton tovább
az úton tovább araszol
a vézna láb

a víz
a vízen
a vízen által
a vízen által gyűrűző
csobbanással

földet már sosem

hullámnaldosta sirálysikoly
köröz a ringatózó bóják fölött
földet már sosem ér
mint pusztuló kertünkben az elmaradt eső
utáni bánat

gereblyézzük csöndesen

gereblyézzük csöndesen vigasztalanul
a fakó kertet a szél telehordta
nyári emlékeinkkel a levelek zizegve penészlének
a fák tövén sétányok kavicsán az egyik
fönnakadt a telefondróton
ingázva nyár és ősz között
a többi már kupacban csak a tűz
hiányzik alóla s mire a nedves gyufa
lángra kap talán földre pilinkél

a szél a hó

a szél a szél a szél a szél
ha szól ha szól ha szól ha szól
a szél ha szól a szél ha szól
titkot kapar a hó alól

a hó a hó a hó a hó
ha hull ha hull ha hull ha hull
a hó ha hull a hó lehull
szelet hord hátán szóttanul

mozgó temető

itt nyugszik egy pilóta
itt nyugszik egy mérnök
vasutas orvos vadász
itt nyugszik egy tanár
de él még bennem a fizetett firkaász

fiatal álmok
mozgó temetője
nappal zárva kapum
éjjelre kinyílok
mindenkinek szabad a bejárás

de csak egy részeg támolyog be néha
hanyatt zuhanni
az elvadult fűvön

régvolt szerelem

(egy kisfilm kockái)

1

délután
félénk csengőberregés
ajtó előtt vak ember
azt mondja ő a szerelem
szánjam meg
mindenem odaadtam

2

kezem a válladon
fejed az ölemben
hántolt gömbfák
rakáson

3

fogjunk verebet
van elég
fogjunk szöcskét
marad elég
elfogy lassan a szerelem
fogjuk egymás kezét

4

mikor a nyár csomagol
mintha
az asszony pakolna össze

5

hajnalban ablak alá tévedt
legelésző
ló
nyakában csengő

egyetlen gyertya

ahány bogár mind itt nyüzsög
egyetlen gyertya fénye ing
rajokban zümmög a sötét
ébrednek félelmeink

falon az árnyék púpja nő
a fogyó gyertya ellobog
hazatévelygő bogaraktól
kopognak bent az ablakok

széktől szélig araszolva
a láng emléke még világít
vezeti tétova kezünket
a ránk zuhanó éjszakáig

hová tettük a hegedűt

mint hajnalig tartó muzsikálásból hazafelé
a prímás
imbolygunk a valahol megásott
kétésfélszeregyes gödörhöz
zsebünkben üveg sör
habzik
mire elfogy
hova tettük a hegedűt
ajkunkon keserű tajték

volt itt egy

volt itt egy gyerekkor
hozzá a megfelelő ostobaságok
gyufagyújtogatás
mesék
zsíroskenyér
lyukas harisnyák

volt itt egy szerelem
hozzá a megfelelő ostobaságok
álmatlan éjszakák
séták
vallomások
csókok simogatások
civódások
füllelt mozik

volt itt egy szándék
voltak jóbarátok
nagy fába vágott fejsze
voltak rossz néha illatosabb cigaretták
utazások
voltak itt mások
hitek
hiúságok
minden ami egy élethez kell
húzzuk alá
maradt ennyi és ennyi

*egyszer régen
amikor az a
tudod mikor annyit
na szóval egyszer
megvan
talán kicsivel még azelőtt
lehetetlen hisz tudnod kell
te is
együtt
épp olyan minek nevezzem
egészen biztos
várj csak
már itt a nyelvemen
gondolkozz te is
hátha eszedbe jut*

szíved kigyúl

kedvenc székesen
megszokott zugomban
fedeles házamban
széljárta utcámban
szelídre kopott tájban
nyüzsgő városomban
utakon jártomban
szülők
testvérek
társak
rendre megtalálnak

fej fej mellett
váll váll mellett
gondolat gondolat mellett
ember ember mellett
szoba szoba mellett
ház ház mellett
utca utca mellett
város város mellett
utak utak mellett
micsoda áramkör

zárd be
szíved kigyúl

fentről

érik a málna
málha dagad
ragad a gyanta
kanna ürül

szív dobogása
lobogása csitul
vidul az elme
el ne hagyjon

fentről a világ
virág kelyhe
benne színek
sínek futnak

tőlem hozzád
hazád ez is
ezüst pólya
sója könny

hazatérés

idegen hangok ízek szokások
fölégetett hidak
távolságok
helyezkedés nemlétező
barátok füstös falak lenge
kabátok
szabad az út
szárnyal az elme
csak a szív csak az szorít egyre
bamba bolyongás
dermedten alvó kétely
csodálkozás
léleknek métely
halálos percben szörnyű fényesség
döbbenet
pattogzó festék
utolsó sóhaj
rozsdá az elven
hazarepít anyanyelven

összes műveim / mint aki pénzét

1. mint aki pénzét számlálgatja
lelkesülten amit
ezért azért munkája után de
még inkább a kis és nagy
eltévelyedések árán begyűjtött
2. mint aki összkomfortos házát hideg
meleg vizes garázsát s benne
kocsit meg a hozzávalókat
a csempét a fehér
zongorát a teli kamrát mutogatja
fünek fának
3. mint aki előtt
feldereng hány
fogaskereket csiszolt harminc
éven át reggel
héttől délután háromig vagy
délután háromtól este
tizenegyig
4. mint aki elégedett
magával és ősz fejjel se látja be hogy
elpuskázta az életét
5. mint aki lyukas
lábast hasadt teknőt becsülettel foldozott
6. mint aki
összegyűjtött verseiben lapozgat az őszi napon
7. úgy simítok végig három
gyermekünk fején
hajnaltájt mikor a legjobban
alusznak ám sürget az idő talpra
álomszuszékok mert
az anyanyelvhez való jog a leg-
kérelhetetlenebb ébresztőóra
van akit hatkor
költ másoknál negyed nyolckor csönget

összes műveim / fehérre mázolt irodaablak mögött

háromszor vakarta meg
fületövét a tisztviselő a fehérre
mázolt irodaablak mögött
először amikor attilával
jelentkeztem élethez való jogát
hitelesítendő e földön de a betűket
szorgalmasan másolta egymás alá mintha
attila ostora jutott volna
eszébe másodszor anna
hallatára kapta föl a fejét mert
a második enhez váltig ragaszkodva
új ráírtam a hivatalos
okmányt
harmadszor péter fiam világrajötte
tette az írnok számára mozgalmassá
ama napot amikor rövid
pótórát adtam a különféle
ékezetekről s egyet mindjárt ki
is próbáltunk a gyakorlatban
no de ezen túl minden
a legsimábban ment és ma már
senki sem akad föl a szükséges
pecsétekkel láttamozott neveken
csak a hivatalnok és én csak
mi ketten tudjuk hogy
a kényelem az alaptalan szorongás a
szokatlantól való idegenkedés pillanatnyi
fölrúgásán múlt az egész

összes műveim / nyelvek fölött

tud-e már a fia románul
érdeklődik aggódva a szomszéd
nyugtatom
anyanyelvét is alig érti
most ismerkedik a dolgok
nevével
rendjével

fog-e ilyen körülmények között az életben érvényesülni
szeretném
ha ember lenne belőle

nem ártana azért egy két szóra megtanítani
többet is megtanul majd
szorgalmas kisöreg
reggeltől estig nyomja szövegét
meg sem értjük
gyermeknyelven tanulunk mi is
megéri

összes műveim / finnugor gyerekszobában

jobbról is balról is vidám
csiviteléssel jókedvű mókás fecsegéssel
körülsáncolva anna és attila
által harsogva mesélik
hogyan volt óvodában iskolában
milyen játékot gyertek haza
libuskáim milyen verset
volt egyszer egy iciri piciri
szó se róla zsinatolás ez
látom az előlről hátulról oldalról
felénk parittyázott sanda tekinteteken
csak hogy mi már
egy finnugor gyerekszobában utazunk ez
csak önöknek autóbusz izgága tolongás
huzatos doboza tudom
én is mily bosszantó idegtépő
érthetetlen karicsálás
ez a szokatlan
másfajta ujjongás ne is mondják
mindjárt intézkedünk na
gyerekek ki tud
szebben hallgatni anyanyelvén

összes műveim / hasam iránt egy mutatóujj

a bácsi hogy beszél
kérdzte mutatóujját hasamnak
szegezve egy nelu
nevezetű srác a bukarest
konstanca vasútvonal melletti grundon
ahová péter
fiammal sárkányt ereszteni járunk
no de a szél meg az
itt bevallható ügyetlenségem
apró szitkokat
szabadított el a bácsi
hogyan beszél ámult
a nelu nevezetű srác
találd ki pajtás németül angolul
franciául hát akkor törökül
talán
megmondtam végül nevetve
a bukarest konstanca vasútvonal
melletti grundon de magamban szorongva hát
itt állunk szemben
én itt ő ott hasam
iránt egy mutatóujj és
válaszomat a nelu
nevezetű srác csak forgatja
mint egy leszakadt gombot
ne dobd el könyörgök
némán mire péter
fiam is talál egyet
ti hogy beszéltek
legalább ezt varrjuk föl otthon

mondom hogy ország

aki szavamat nem érti
ettől még jó ember lehet
aki szavamat megérti
még bemocskolhat engemet

ám ha egymást jól megértjük
jöhet szél árvíz fergeteg
amit gondolunk kibeszéljük
fitymálva ferde lelkeket

testvér frate brúder mondom
nem a szó számít csak a tett
együtt játszunk akár a grundon
de ez a játék vérre megy

mondom hogy ország
mondod hogy tara
mondja hogy land
ha akarod megértheted

a csend világa

(aradi vértanúk sírja mellett ülve)

1

olyan ez az este jó enyhesség mint egy
születésnap i ígélet
a lábszáramon hangya jár
csiklánd
itt elfolyik a víz nem háborog akár a tenger
északnyugatra tizenhárom vértanúk
több mint száz éve
szomorú szakálluk helyett a hars füvek
bozontosan suhognak
álmosan tépdés belőlük egy tehén
így látom a világot atyásnak jónak

2

a csönd nálunk
bolyhos s dübörgő neszekkel van teli
ahogy a lomha búvár füle kattog a mélyben
de csak ülünk a tág folyók előtt
elrévedőn
hogy ez a zaj lesz biztos az utolsó
még ez a motor eldörög
s ringó öledre dőlhetünk szabadság
így volt ez világos előtt is
azóta fekszenek apró mosollyal e víznyalta földben
tizenhárom vértanúk
türelmük végtelen
az nem lehet mondják hogy nyári esteken
történelmi zajokra hallgatózzak
ha már pihenni vágyok
figyeljem inkább mint sziszeg a fű
vagy
mit fecsegnek a lányok

3

idilli hely e zöld halmok vidéke
kis nevetés száll tréfa úszik át
talán
már vértanúnak is beállanék
a nemtudomhányadiknak
mert ez a tizenhárom csak kis csapat
a megkínzottak végtelen
sorfalában
de csörtet jó felém egy füttyögő halász

nagy csizmával még nagyobb szenvedéllyel
a füvek alázatosan hajlanak
a szerelmesek
riadtan rebbennek széjjel

4

hallgassam tán a vén folyó meséit
míg közbekotyog néha a világ
a hullámokat csöndes tanúkként vallatnám
erről-arról
egyformán szólnak a jótestű leányról
ki sikló hátukon szétveti lábát
így mondják el a tragédiát is
fáradt kiszikkadt öregasszonyok
még kuncognak is egyet-egyed között
ők mindent láttak
én csak álmodom
hogyan lesz végre
s nem bukik föl a nap dühödt
golyóktól átlőtt vállakon

5

az osztag elvonul
fáradtak mindahányan
az osztag messze jár
mi lépkedünk fegyvertelen
feléd
nézd meg e hős libákat is
utánunk szólnak
szidnak mint a bokrot
sorsuk fölött bár kifent penge dönt
a tűz
raccsolva ejti a szentenciát
ó lábadozó lélek
állj elém
így szelídül majd hozzánk a világ

6

a túlsó oldal kőpart
rajta sétány
a deszkahíd még kongón átvezet
mindenkit eltűrt
katonát és spiclit
postást kíváncsi gyermeket
füvet tépni induló öregasszonyt
ittast könnyű lányt anyát
törvénytelen apát

adóst és börtöntöltelékét
meg mindenféle nációt
ha nőtt a víz maga is szenvedett
bömbölt fölötte sok habzó vita
és megemelkedett ha elvonult a lárma
lecsorgatta magáról a vizet
és átvezet a túloldalra
ismét
mely kőpart
rajta sétány
fölötte a haldokló csönd rongyait viszed

7

mint gondoltam
megtartott engem is
nem sejtette a roppant súlyokat szívemben
mért tette mondd
talán hogy elfelejtsem
a csattanó golyók utáni csöndet
megvigasztaljon
néhány tökmagárus buzgó imája
nyikorgó hinta szelíd szédülése
verébszinat a gesztenyék alatt
vizet hasító bárka durrogása
a gyerekkocsik ártatlan zenéje
miért tette mondd
a vértanúk ma letepernek
nincsen tőlük menekvés
s míg káromlásba fül a tétova cselekvés
nyomomban jár bicskával
egy bolond

8

míg emlékezem
úgy felejték én
ahogy a föld ma döngölődzik hozzám
hús nyugalom lesz a zeném
kevés virág a bodzán
álmodjatok százhusz éve nem élők

amíg mi itt ezt azt
elrendezünk
álmodjatok ti tegnapi halottak
nem adjuk olcsón
hitvány életünk

*annyi ágat törtem le
hiába
a természet kiheveri
de a fák
de a bokrok*

csak a szőlőt

még roskadoztak a szilvafák
a szomszéd kertjében a szögesdróton
át kilestük miként hasadnak
boldogan a túlrejt gyümölcsök
a férgek neszezését is hallani
véltük csak az a drót
csak a dróton azok a szögek
ne lettek volna különben
szívből utáltuk a szilvát mi
a szőlőt szerettük igazán

hernyótalpakon

keresztül-kasul csiganyom

fel-felszaggatott avaron
beleroppanó gallyakon
kitartani a nyomokon

elesett fákon vad moha
védtelen erdők bajnoka
keresztül-kasul tank nyoma

dübörgő hernyótalpakon
tovaimbolygó fájdalom
tipor vállamra visszanyom

keresztül-kasul csiganyom

egy éjjel

egy éjjel pavlov kutyái
veszettül ugatni
kezdtek hiába
szólalt meg csengő csengő után a nyál-
kiválasztást elnyomta a kórusban
vonítás és akkor
hús is került a ketrecekbe
volt aki megszagolta és
tovább cifrázta ahogy
a torkán kifért

intések

a fény
ha felragyog
leöntötte magad fénnyel

a szomorúság
ha rád telepszik
csak úgy búzlesz a szomorúságtól

az értelem
ha mégsem alszik
miért kensz össze gondolattal

száraz lábbal a fényen át

komor arcok sorfala között
érkezett
száraz lábbal a fényen át
tarkóra tett kezekkel
egyenletes méltósággal kimérten
rezzenéstelen
csak azután üvöltött fel
hogy utolsó hajszála is megfehéredett

jelek

fel-fellobbanó jelek az éjszakában
messziről a sosem látott erdő tisztásain
halkan neszez a kormos arcú szél
mérföldeken át tapogatja a láthatatlant
visszatér nyüszít lábamhoz dörgölődzik
hosszan szaggatottan lihegve mondja mondja
védtelen tábor virraszt odafönt
fel-fellobbanó jelekkel sikoltva át álom és ébrenlét határán

hajnalban könnyező

hajnalban könnyező bokor a ködben
harmatos igyekezet füstölgő párák leple alatt
vékonycsontú gacsos vesszők himbálják
az álomba fúlt madarakat

léptek alatt gyöngyöző fű sikong
csatakos láb tiporja rendre szét
költői képek elkopott de
újraélt igézetét

kínlódva lélegzik a táj
tajtékos minden mozdulat
hőséget okád s lassan belefűl
a borvirágos büszke nap

hová repülök

mikor a hegyekből leüzött az éhség
megcsodáltam az őszi kertek kínálkozó gyümölcseit

mikor az első falatot lenyeltem
csodálkoztam hogy nem kapok levegőt

mikor egy asszony tétován rám mosolygott
kova szikrája hullt taplós szívemre

mikor ábrándozni a folyópartra heveredtem
testem lelkem ólmossá nehezült

mikor kenyérrel a hónom alatt újra a kaptatón szuszogtam
hová repülök ámult egy mátyásmadár

ha nagyon félek

ha még egyszer ennyien lennétek én akkor
is csak azt mondhatom hogy
sajnálom a túlerő diadalától
megfosztani
a torkom szorongató kezeket de azért
vigyázzatok ha nagyon
félek visítani szoktam

most kell

most kell forgatni a szénát
most kell etetni a cséplőt
most kell fölszedni a szilvát

most kell inunkszakadtáig
most kell porosan lázasan
most kell mindenünk megtagadva

most kell begyűlni most kell ázni
most kell magunkat megalázni
most kell a tél hidegét fázni

a hó alatt majd ülhetünk

borotválom már

kidobták a lezuhant sárkányt a szemétdombra
a levágott angyalfürtöket a padlóról kisöpörték felmosták a kőről az első bicskavágás véréét
kibelezték a hajnalt harsogó repedt torkú kakaskát borotválom már beretválom a lángoló
pofonok helyét

dobravert énem

dobravert énem panaszkodik hogy
elege van a felhajtásból
annyiszor vetkőzött meztelenre hogy jólesne néha felöltözve járni
egy csöndes zug sem ártana ahol
néha reszkető kezével gyérülő hajába túrna hogy senki se lássa

mintha csillagok

felrúgott üst kondul az éjben
mintha csillagok kocódnának
odafönt
de helyreáll a csöndben kuporgó béke
az elhaló bongás már csak a szívet szorítja

ellenállás

mire a fadöntők megérkeznek
csak villámsújtott erdőt találnak

mire a fadöntők nagyot káromkodnak
hamueső hull szájukba szemükbe

mire a fadöntők látják hogy ennek fele se tréfa
vadvizek zúdulnak föléjük

mire a fadöntők nagy nehezen szárazra vergődnek
rájuk törnek a kiéhezett vadak

mire a fadöntők számba veszik veszteségeik
megnyílik alattuk a föld

mire a fadöntőkből csak szekercéik maradnak
himbáló ág emlékéen csapzott madár dalol